

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	2Tdo/71/2024
Identifikačné číslo spisu:	2521010282
Dátum vydania rozhodnutia:	17.12.2024
Meno a priezvisko:	JUDr. Dana Wänkeová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2025:2521010282.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Dany Wänkeovej a sudcov JUDr. Petra Paludu a JUDr. Beáty Javorkovej v trestnej veci obvinenej O. S. pre prečin ublíženia na zdraví podľa § 156 ods. 1 Trestného zákona a iné, na neverejnom zasadnutí konanom 17. decembra 2024 v Bratislave, o dovolaní obvinenej O. S. proti uzneseniu Krajského súdu v Trnave z 13. októbra 2022, sp. zn. 5To/66/2022, takto

rozhodol:

Podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku dovolanie obvinenej O. S. odmieta.

Odôvodnenie

Rozsudkom Okresného súdu Piešťany (ďalej aj „prvostupňový súd“, „súd prvého stupňa“ alebo „okresný súd“) z 30. marca 2022, sp. zn. 8T/90/2021, bola obvinená O. S. uznaná za vinnú z prečinu ublíženia na zdraví podľa § 156 ods. 1 Trestného zákona v jednočinnom súbehu s prečinom výtržníctva podľa § 364 ods. 1 písm. a) Trestného zákona, na tom skutkovom základe, že

dňa 29. decembra 2020 v čase o 12:21 hod. v predajni Lidl na Bratislavskej ulici v Piešťanoch, vulgárne nadávala pracovníkovi súkromnej bezpečnostnej služby Z. Z., že je kokot a že ho dá vyzliecť z uniformy a po tom, ako ju poškodený vyzval, aby sa upokojila, tak mu povedala, že mu jebne a následne ho fyzicky napadla tak, že ho udrela tri alebo štyrikrát päťou do ľavej časti tváre a tým poškodenému Z. Z. spôsobila zranenia - podvrtnutie krčnej chrbtice a tri tržné zmliaždené ranky sliznice dutiny ústnej, ktoré si vyžiadali dobu liečenia tri týždne, počas ktorých bol poškodený obmedzený na obvyklom spôsobe života v oblasti jeho fyzických aktivít bolesťami a fixáciou krčnej chrbtice.

Za to obvinenej uložil podľa § 364 ods. 1 Trestného zákona, s poukazom na § 37 písm. h) Trestného zákona, § 38 ods. 4 Trestného zákona a s použitím § 41 ods. 1 Trestného zákona úhrnný trest odňatia slobody vo výmere sedemnášť mesiacov, výkon ktorého jej podľa § 49 ods. 1 písm. a) Trestného zákona podmienenečne odložil a podľa § 50 ods. 1 Trestného zákona určil skúšobnú dobu na osemnášť mesiacov. Podľa § 50 ods. 2 Trestného zákona okresný súd obvinenej uložil povinnosť, aby v skúšobnej dobe podľa svojich schopností nahradila škodu spôsobenú trestným činom a podľa § 287 ods. 1

Trestného poriadku ju zaviazal k povinnosti nahradiť poškodenej Všeobecnej zdravotnej poisťovni škodu vo výške 328,22 eura.

Krajský súd v Trnave (ďalej aj „krajský súd“ alebo „odvolací súd“) rozhodujúc o odvolaní obvinenej proti uvedenému rozsudku prvostupňového súdu uznesením z 13. októbra 2022, sp. zn. 5To/66/2022 podľa § 319 Trestného poriadku odvolanie obvinenej zamietol.

Proti citovanému uzneseniu krajského súdu podala obvinená prostredníctvom obhajcu 5. októbra 2024 dovolanie, a to z dôvodov uvedených v § 371 ods. 1 písm. c), písm. d), písm. g), písm. h) a písm. i) Trestného poriadku.

V odôvodnení dovolania obvinená uviedla, že 2. marca 2022 na Okresnom súde Piešťany v priebehu hlavného pojednávania nadobudla pocit, že sa nemôže obhajovať, pretože jej prokurátorka bránila v obhajobe a upozornila ju, že ak bude niečo rozprávať k svojej obhajobe, tak to môže znamenať pohrdanie súdom a môže ju za to trestne stíhať. Na to sudkyňa nič nenamietala, pričom podľa obvinenej ju môže na nevhodné správanie upozorniť len súd. Prokurátorka týmto konaním priamo zasiahla do nezávislosti súdu tým, že svojím vyhlásením mala ovplyvniť súd a u obvinenej vzbudila obavy, že ak bude rozprávať, tak môže byť trestne stíhaná. V konaní pred súdom nie je prokurátor sudca, ale jedna zo strán, ktoré sú pred súdom rovné. Sudkyňa sa musí javiť a vystupovať v konaní ako nestranná osoba v inom prípade ide o zjavnú zaujatosť, a nemožno očakávať nestranný a spravodlivý proces.

Zo zápisnice je zrejmé, že sudkyňa a prokurátorka upreli obvinenej právo sa verejne vyjadriť a obhajovať. Sudkyňa nepredvolala žiadneho svedka ani poškodeného a všetko chceli čítať z prípravného konania, čo zákon zakazuje, pretože súd sa riadi zásadou ústnosti a bezprostrednosti, teda má svedkov a poškodených vypočuť priamo, a dať obvinenej možnosť klásť im otázky.

Obvinená ďalej namietala, že v prípravnom konaní sa nezúčastnila výsluchu poškodeného ani svedkov, pričom nebola o ich výsluchu vyzumená. Súd jej neumožnil ich výsluch ani na hlavnom pojednávaní, čím bola porušená zásada kontradiktórnosti. Taktiež absencia záverečnej reči a posledného slova pre obvinenú je bezprecedentné porušenie Trestného zákona. Porušenie práv obvinenej zakladá dôvod až na podanie ústavnej sťažnosti.

Zranenie, ktoré poškodený opisuje, a to podvrtnutie chrčtice nie je možné po facke, pričom sám pri vyšetrení u lekára uviedol, že pocítil bolesť, keď pritlačil obvinenú na sklo predajne. K tejto veci je aj CD z kamier, ale toto CD sa nikde nespomína ako dôkaz. Súd vzal do úvahy len dôkaz výpoved' svedkyne, ktorá tvrdí, že nevidela útok, ale videla na druhý deň, že poškodený má na krku golier a nejaké ranky. Žiadny uvádzaný dôkaz v rozsudku nedokazuje, že práve obvinená podvrtla fackou poškodenému chrčticu, nakoľko bolesti chrčtice, či hlavy mohol mať už aj pred daným incidentom. Poškodený bol agresívny a údajne mal mať potýčky so zákazníkmi pravidelne. Obvinená priznala, že na hlavnom pojednávaní zvyšovala hlas a domáhala sa svojich práv, nakoľko chcela vypočuť všetkých svedkov, načo jej bolo povedané, že to mala navrhnúť. Samosudkyňa jej nedala možnosť výsluchu svedkov a tým ani konfrontácie. Na pojednávaní obvinenej povedala, že tam nemusí byť a môže odísť a odročila pojednávanie. Na ďalšom pojednávaní sa opakovalo to isté a už vtedy obvinená vedela, že v konaní nemá šancu. Nebol to súdny proces, ale holubník a tak obvinená povedala, že nemá zmysel tam sedieť, načo samosudkyňa reagovala, že jej už na predchádzajúcom hlavnom pojednávaní povedala, že tam nemusí byť. Obvinená napokon odišla, čiže súd pojednával bez jej súhlasu a v jej neprítomnosti. Týmto konaním bolo odopreté právo obvinenej na záverečnú reč a posledné slovo a teda boli porušené jej práva.

Samosudkyňa ďalej nereagovala ani na námietku zaujatosti voči nej a voči prokurátorky a dodnes sa s ňou nijakým spôsobom nevysporiadala. Zapísala ju a to bolo všetko. Z celej veci má obvinená pocit, že poškodený má určité vzťahy s prokurátorkou a samosudkyňou.

Čo sa týka uloženého trestu obvinená namietala jeho výšku, pretože bol uložený taký druh trestu, ktorý zákon za prejednávaný trestný čin nepripúšťa.

Z vyššie uvedených dôvodov obvinená navrhla, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky zrušil rozsudok okresného súdu v celom rozsahu a rozhodol, že vec znovu prejedná za dodržania ľudských práv a procesného postupu nezaujatým sudcom, pretože aj krajský súd bol prepojený s okresným súdom. Odvolacie konanie len odzrkadľovalo toto tvrdenie obvinenej.

K dovolaniu obvinenej sa vyjadrila prokurátorka Okresnej prokuratúry Piešťany (ďalej len „prokurátorka“), ktorá vo svojom vyjadrení zo 6. marca 2024 uviedla, že sa s uvedeným dovolaním nestotožňuje, pretože rozhodnutie okresného súdu a krajského súdu sú zákonné a správne. Všetky vytýkané nedostatky súdneho konania spočívajúce v nedôslednom vyhodnotení vykonaného dokazovania a nevykonaní obhajobou navrhnutých dôkazov, vrátane nedodržania práva obvinenej na obhajobu boli súdom druhého stupňa starostlivo preskúmané a vyhodnotené ako nedôvodné. Nielen súd prvého stupňa, ale aj súd druhého stupňa dospel k záveru, že v uvedenom rozsahu vykonané dokazovanie je zákonné a na spravodlivé posúdenie veci dostačujúce.

Prokurátorka považuje dovolanie obvinenej z vyššie uvedených dôvodov za nedôvodné a neopodstatnené, a preto navrhla, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí dovolanie bez preskúmania veci podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku odmietol.

Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“ alebo „dovolačný súd“) ako súd dovolací (§ 377 Trestného poriadku) pred vydaním rozhodnutia o dovolaní posúdil naplnenie procesných podmienok pre podanie dovolania a zistil, že dovolanie bolo podané proti prípustnému rozhodnutiu [§ 368 ods. 2 písm. h) Trestného poriadku], prostredníctvom obhajcu (§ 373 ods. 1 Trestného poriadku), osobou oprávnenou na jeho podanie [§ 369 ods. 2 písm. b) Trestného poriadku], v zákonnej lehote (§ 370 ods. 1 Trestného poriadku), na súde, ktorý rozhodol v prvom stupni (§ 370 ods. 3 Trestného poriadku), a že spĺňa obligatórne obsahové náležitosti dovolania (§ 374 ods. 1 a ods. 2 Trestného poriadku). Okrem toho zistil, že bola splnená aj podmienka dovolania podľa § 372 ods. 1 Trestného poriadku, veta prvá, keďže obvinená pred podaním dovolania využila svoje právo podať riadny opravný prostriedok a o tomto bolo rozhodnuté.

Najvyšší súd však zároveň dospel k záveru, že podané dovolanie je potrebné odmietnuť na neverejnom zasadnutí, pretože je zrejmé, že nie sú splnené dôvody dovolania podľa § 371 Trestného poriadku [§ 382 písm. c) Trestného poriadku].

Najvyšší súd považuje za potrebné vo všeobecnej rovine pripomenúť, že z konštrukcie a štruktúry jednotlivých dovolacích dôvodov uvedených v § 371 ods. 1 písm. a) až n) Trestného poriadku vyplýva, že dovolanie ako mimoriadny opravný prostriedok proti právoplatným rozhodnutiam súdu je určené na nápravu výslovne uvedených procesných a hmotnoprávných chýb. Dovolanie nie je v zásade prostriedkom určeným na revíziu skutkových zistení, ktoré urobili súdy prvého a druhého stupňa [primerane pozri rozhodnutie najvyššieho súdu zverejnené v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky (ďalej len „Zbierka“) pod č. 57/2007-II]. Povedané inými slovami, dovolaním podaným z niektorého z dôvodov uvedených v § 371 ods. 1 Trestného poriadku sa nemožno domáhať preskúmania skutkových zistení, na ktorých je založené napadnuté alebo jemu predchádzajúce rozhodnutie, a ani prehodnotenia vykonaného dokazovania. Pritom platí, že obsah konkrétne uplatnených námietok, tvrdení a právnych názorov, o ktoré sa v dovolaní opiera existencia určitého dovolacieho dôvodu, musí skutočne vecne zodpovedať zákonnému vymedzeniu takéhoto dovolacieho dôvodu podľa § 371 Trestného poriadku. Nestačí, ak podané dovolanie len formálne odkazuje na príslušné ustanovenie upravujúce dôvody dovolania, pokiaľ v skutočnosti obsahuje argumenty stojace mimo uplatneného dovolacieho dôvodu (pozri napr. odôvodnenie rozhodnutia najvyššieho súdu zverejnené v Zbierke pod č. 51/2014).

Dovolacie dôvody [§ 371 ods. 1 písm. a) až n) Trestného poriadku], sú vymedzené taxatívne a podstatne užšie ako dôvody zakotvené v Trestnom poriadku pre zrušenie rozsudku v odvolacom konaní, aby sa príliš širokým uplatnením tohto mimoriadneho opravného prostriedku nenarušovala právna istota.

Dovolanie teda nezakladá ďalšiu riadnu opravnú inštanciu a nepredstavuje „ďalšie odvolanie“ (primerane napríklad uznesenia najvyššieho súdu sp. zn. 4 Tdo 67/2018, 4 Tdo 17/2019, 4 Tdo 23/2019, 5 Tdo 85/2017, 5 Tdo 7/2020).

Podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku dovolanie možno podať, ak zásadným spôsobom bolo porušené právo na obhajobu.

Obvinená síce jednotlivé argumenty k dovolacím dôvodom neoznačila v zmysle § 371 ods. 1 Trestného poriadku, avšak z ich obsahu možno vyvodiť, že v rámci dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku obvinená namietala postup prokurátorky, ktorá jej bránila v uplatňovaní práva na obhajobu tým, že zasahovala do jej ústneho prejavu počas hlavného pojednávania 2. marca 2022 a upozorňovala ju na to, že jej konanie môže znamenať pohrdanie súdom. Obvinenej ďalej bolo podľa jej tvrdení konaním súdu odopreté právo na záverečnú reč a posledné slovo. Súd sa taktiež nevysporiadal s jej námietkou zaujatosti a nerozhodol o nej.

V súvislosti s námietkou porušenia práva na obhajobu [dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku] najvyšší súd stabilne judikuje a aj na tomto mieste opakuje, že právo na obhajobu je potrebné v zmysle tohto dovolacieho dôvodu chápať ako vytvorenie podmienok pre plné uplatnenie procesných práv obvineného (§ 34 ods. 5 Trestného poriadku). Právo na obhajobu je jedným zo základných atribútov spravodlivého procesu zabezpečujúcich „rovnosť zbraní“ medzi obvineným na jednej strane a prokurátorom ako žalobcom v trestnom konaní, na strane druhej. Táto základná zásada trestného konania je v Trestnom poriadku upravená v ustanovení § 2 ods. 9 Trestného poriadku, vyplýva z čl. 50 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky a je garantovaná v ďalších významných právnych dokumentoch, akými sú Listina základných práv a slobôd a Dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd. Podľa čl. 50 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky obvinený má právo, aby mu bol poskytnutý čas a možnosť na prípravu obhajoby, a aby sa mohol obhajovať sám alebo prostredníctvom obhajcu. Porušenie práva na obhajobu je podstatnou chybou konania. Dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku je však koncipovaný oveľa užšie, keďže nie je ním akékoľvek (resp. každé) porušenie práva na obhajobu, ale len porušenie tohto práva zásadným spôsobom. Pri posudzovaní, či v danom prípade bolo zásadným spôsobom porušené právo obvineného na obhajobu, sú dôležité konkrétne podmienky prípadu, ktoré je potrebné vyhodnotiť individuálne, ako aj vo vzájomných súvislostiach. Podstatou práva na obhajobu je zabezpečiť obhajovanie práv obvineného tak, aby v konaní boli okrem iného objasnené aj všetky skutočnosti svedčiacie v prospech obvineného, a aby sa na tieto v konaní a pri rozhodovaní prihliadalo.

Je potrebné taktiež zdôrazniť, že trestné konanie sa posudzuje komplexne ako jeden celok a nie je možné z hľadiska zachovania práv obvineného hodnotiť len niektoré parciálne, jednotlivo extrahované úkony, resp. postupy a na základe nich konštatovať zásadné porušenie jeho obhajobných práv.

Najvyšší súd preskúmajúc spisový materiál, potom čo si vypočul nahrávku z hlavného pojednávania 2. marca 2022 zistil, že na uvedenom hlavnom pojednávaní prokurátorka nezasahovala do ústneho prejavu obvinenej. Prokurátorka poučila obvinenú na následky rušenia priebehu pojednávania. Z nahrávky je možno konštatovať, že práve obvinená zasahovala do riadneho priebehu pojednávania tým, že prerušovala prejav samosudkyne a nerešpektovala jej pokyny. Samosudkyňa na to obvinenú niekoľkokrát počas hlavného pojednávania upozornila. Uvedeným poučením prokurátorky v závere pojednávania nedošlo k zásahu do procesných práv obvinenej. Prokurátorka týmto neprerušila výpoveď obvinenej, ani žiadny jej súvislý prejav. Navyše prokurátorka má podľa ustanovenia § 4 zákona o prokuratúre č. 153/2001 Z. z. v platnom znení povinnosť trestne stíhať osoby dôvodne podozrivé zo spáchania trestného činu, za uplatňovania tejto svojej povinnosti aj v konaní pred súdmi. V tomto smere bolo potom poučenie obvinenej o „možných“ následkoch jej konania zo strany prokurátorky v súlade s plnením povinností uložených jej zákonom.

K tomuto je potrebné poukázať na rozhodnutie Ústavného súdu Slovenskej republiky (I. ÚS 543/2024 z 2. októbra 2024), z ktorého vyplynulo, že: „...Ústavný súd si súčasne nemohol nevšimnúť, že

komunikácia právneho zástupcu sťažovateľov s ústavným súdom (pravdepodobne v snahe razantne posilniť presvedčivosť jeho argumentov) je sprevádzaná prejavmi, ktoré sa miestami vymykajú štandardom zdvorilej úradnej komunikácie. Tá pritom nie je samoučelná. Je vyjadrením profesionality a vzájomného rešpektu všetkých subjektov zúčastnených na konaní a umožňuje pestovať vzájomnú dôveru, že tieto sa navzájom s úctou počúvajú. Ak sa v úradnom styku komunikuje bez emócií, osobných útokov či agresie, vytvárajú sa tým zdravé predpoklady, aby sa všetci mohli sústrediť na podstatu sporu a racionálne hodnotenie všetkých okolností prípadu, čo v konečnom dôsledku nevyhnutne prispieva k spravodlivému rozhodnutiu. Aj názory, ktorými účastník konania alebo jeho právny zástupca nesúhlasia s rozhodnutiami súdov, sa dajú formulovať vecne, slušne a zdvorilo a nestrácajú pritom na svojej presvedčivosti. Nemožno privoliť, aby sa novou normou slušnej úradnej komunikácie stali útočné prejavy, ktorých primárnou úlohou nie je zdôrazniť fakty, ale vyvolať negatívne a pohrdavé emócie k názorom iných. Ústavný súd sa aj týmto spôsobom dôrazne hlási k tomu, že mieni dbať na presadzovanie rešpektu medzi všetkými subjektmi zúčastnenými na konaní...”

Taktiež je nutné uviesť, že obvinenej nebolo odopreté právo na záverečnú reč a posledné slovo. Obvinená sa tohto práva vzdala tým, že ako to vyplynulo zo zápisnice z hlavného pojednávania 30. marca 2022 potom, čo samosudkyňa vyhlásila uznesenie podľa § 269 Trestného poriadku a prečítala listinné dôkazy, sa obvinená z vlastného rozhodnutia odmietla hlavného pojednávania ďalej zúčastniť (č. l. 122). Rešpektovanie takto prejavenej vôle obvinenej súdom, kedy odmietla účasť na hlavnom pojednávaní nemožno považovať za porušenie práva na obhajobu.

Podľa § 32 ods. 6 Trestného poriadku o námietke zaujatosti strany, ktorá je založená na tých istých dôvodoch, pre ktoré už raz bolo o takej námietke rozhodnuté, alebo ktorá nebola vznesená bezodkladne podľa § 31 ods. 4 alebo ak je dôvodom námietky len riadny procesný postup orgánov činných v trestnom konaní alebo súdu v konaní, sa nekoná; to platí aj o námietke, ktorá je založená na iných dôvodoch ako dôvodoch podľa § 31 .

Čo sa týka vyššie spomenutej námietky zaujatosti, s ktorou sa podľa názoru obvinenej okresný súd nevysporiadal a nerozhodol o nej, nejde o pravdivé tvrdenie, nakoľko súd prvého stupňa na vznesenú námietku reagoval a vysporiadal sa s ňou jednak na hlavnom pojednávaní ako to vyplynulo zo zápisnice na č. l. 115, kde o tejto námietke rozhodol a následne aj na str. 7 rozsudku, kde uviedol „obžalovanej bolo po vznesení námietky zaujatosti a návrhu na odňatie a prikázanie veci na hlavnom pojednávaní oznámené, že súd o vznesenej námietke zaujatosti v zmysle § 32 ods. 6 Trestného poriadku nekoná, nakoľko námietka sa týka len procesného postupu súdu a z toho dôvodu súd nebude ani rozhodovať o návrhu na odňatie a prikázanie veci.“ Na vznesenie námietky zaujatosti preto nepostačuje ničím nepodložený vnútorný pocit obvineného, pokiaľ tento nie je odôvodnený, a nie je prezentovaný zo strany obvineného bezodkladne. Obvinená sa pritom meno sudkyne a prokurátorky dozvedela dňa 24. januára 2022, kedy obdržala obžalobu s výzvou súdu a trestný rozkaz.

Z vyššie uvedených dôvodov je nutné konštatovať, že právo na obhajobu obvinenej bolo v priebehu trestného konania v plnom rozsahu zachované, a nedošlo k naplneniu dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku.

Podľa § 371 ods. 1 písm. d) Trestného poriadku dovolanie možno podať ak hlavné pojednávanie alebo verejné zasadnutie bolo vykonané v neprítomnosti obvineného, hoci na to neboli splnené zákonné podmienky.

Za naplnenie dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. d) Trestného poriadku obvinená považovala konanie súdu prvého stupňa, ktorý pojednával v jej neprítomnosti potom, čo odmietla účasť na hlavnom pojednávaní 30. marca 2022. Vzhľadom na túto námietku obvinenej bolo úlohou dovolacieho súdu posúdiť, či konaním pred okresným súdom nedošlo k porušeniu jej ústavou garantovaného práva na prerokovanie veci v jej prítomnosti (čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky).

Podľa § 252 ods. 2 Trestného poriadku v neprítomnosti obžalovaného môže súd hlavné pojednávanie vykonať, len ak súd má za to, že vec možno spoľahlivo rozhodnúť a účel trestného konania dosiahnuť aj bez prítomnosti obžalovaného a pritom

- a) obžaloba bola obžalovanému riadne doručená a obžalovaný bol na pojednávanie riadne a včas predvolaný, alebo ak sa predvolanie na hlavné pojednávanie považuje za doručené podľa § 66 ods. 3 alebo 4, aj keď sa o ňom obžalovaný nedozvedel, a z toho dôvodu jemu ustanovený obhajca bol o hlavnom pojednávaní riadne upovedomený,
- b) obžalovaný mal možnosť vyjadriť sa o skutku, ktorý je predmetom obžaloby, pred orgánom činným v trestnom konaní a boli dodržané ustanovenia o vyšetrovaní alebo skrátanom vyšetrovaní a obvinený bol upozornený na možnosť preštudovať spis a urobiť návrhy na doplnenie vyšetrovania alebo skrátaného vyšetrovania,
- c) obžalovaný bol na možnosť vykonať hlavné pojednávanie v jeho neprítomnosti upozornený,
- d) obhajca obžalovaného, ktorý je pozbavený spôsobilosti na právne úkony alebo ktorého spôsobilosť na právne úkony je obmedzená, vyhlási, že netrvá na osobnom výsluchu obžalovaného.

V uvedenej trestnej veci sa konali dve hlavné pojednávania. Prvé hlavné pojednávanie sa konalo 2. marca 2022, na ktorom bola obvinená prítomná, pričom z obsahu zápisnice vyplýva, že obvinená najskôr žiadala samosudkyňu, aby sa konalo v jej neprítomnosti, pretože situáciu psychicky nezvláda. Samosudkyňa ju poučila, že účasť na hlavnom pojednávaní je jej právom. Obvinená však po tomto poučení zotrvala v pojednávacej miestnosti až do konca hlavného pojednávania (č. l. 106). Druhé hlavné pojednávanie sa konalo 30. marca 2022, na ktorom bola obvinená taktiež prítomná. Potom, čo samosudkyňa vyhlásila uznesenie podľa § 269 Trestného poriadku a prečítala listinné dôkazy, obvinená sa po prednesení svojich námietok z vlastného rozhodnutia bez vážneho dôvodu vzdialila z pojednávacej miestnosti (č. l. 122).

K tomuto je v prvom rade potrebné uviesť, že neušlo pozornosti najvyššieho súdu, potom ako preskúmal zápisnicu z priebehu v poradí druhého hlavného pojednávania okresného súdu (č. l. 122), že došlo k formálnemu pochybeniu súdu prvého stupňa, kedy nebolo v súlade s Trestným poriadkom rozhodnuté uznesením, že hlavné pojednávanie bude v ďalšom vykonané v neprítomnosti obvinenej potom, ako sa obvinená odmietla záverečnej časti hlavného pojednávania zúčastniť.

Z rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. I. ÚS 155/2017 vyplýva, že: „Orgánom verejnej moci a predovšetkým všeobecným súdom nemožno tolerovať pri interpretácii zákonných ustanovení prílišný formalistický postup, ktorý vedie k zjavnej nespravodlivosti. Pri výklade a aplikácii právnych predpisov teda nemožno opomíňať ich účel a zmysel, ktorý nie je vyjadrený len v slovách a vetách toho-ktorého zákonného predpisu, ale i v základných princípoch právneho štátu.“

Vzhľadom k uvedenému rozhodnutiu je však nevyhnutné skonštatovať, že týmto formálnym pochybením súdu posudzujúc celé trestné konanie a nielen tento parciálny úkon nedošlo k porušeniu práv obvinenej a už vôbec k naplneniu dovolacieho dôvodu tak, ako ho obvinená namietala. Najvyšší súd dospel k záveru, že súd správne vykonal hlavné pojednávanie v neprítomnosti obvinenej, nakoľko sa obvinená (po riadnom zákonnom poučení) dobrovoľne hlavného pojednávania v jeho závere odmietla zúčastniť. Z povahy veci bolo zrejmé, že účasť obvinenej na hlavnom pojednávaní nebola nutná, a vec bolo možné spoľahlivo rozhodnúť a účel trestného konania dosiahnuť aj bez jej prítomnosti v záverečnom štádiu tohto hlavného pojednávania. V tomto smere bola účasť na hlavnom pojednávaní právom obvinenej, nie povinnosťou. Obvinená bola o možnosti vykonania hlavného pojednávania v jej neprítomnosti poučená nielen v predvolaní, ale aj priamo na hlavnom pojednávaní, a to hneď niekoľkokrát. Zároveň je nutné konštatovať, že obžaloba bola obvinenej riadne doručená a teda mala možnosť vyjadriť sa ku skutku v konaní pred súdom, kedy prvého hlavného pojednávania sa zúčastnila, a v podstate aj väčšiny druhého hlavného pojednávania. Na obe hlavné pojednávania bola obvinená riadne predvolaná (č. l. 91, 106). Rovnako bola riadne predvolaná na oboznámenie sa s výsledkami vyšetrovania (č. l. 74) a mala možnosť robiť návrhy na doplnenie vyšetrovania. Všetky zákonné podmienky na vykonanie hlavného pojednávania v neprítomnosti obvinenej boli preto podľa najvyššieho súdu splnené.

Z vyššie uvedených dôvodov nedošlo k naplneniu dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. d) Trestného poriadku, ani k porušeniu práva obvinenej na prerokovanie veci v jej prítomnosti

garantovaného ústavou.

Podľa § 371 ods. 1 písm. g) Trestného poriadku dovolanie možno podať, ak rozhodnutie je založené na dôkazoch, ktoré neboli súdom vykonané zákonným spôsobom.

Dovolací dôvod podľa tohto ustanovenia možno úspešne uplatňovať v prípadoch, keď sa vydané rozhodnutie opiera o dôkazy, ktoré neboli na hlavnom pojednávaní vykonané zákonným spôsobom. Nemožno ním napadnúť spôsob hodnotenia dôkazu súdom. Nesprávne hodnotenie dôkazu možno napraviť v odvolacom konaní, nie však v konaní o dovolaní. Proces dokazovania (a to nielen z hľadiska hodnotenia obsahu jednotlivých dôkazov, ale aj z hľadiska rozsahu dokazovania) je ovládaný zásadou voľného hodnotenia, kedy po vykonaní logických úsudkov v kontexte všetkých vo veci vykonaných dôkazov dochádza k vydaniu meritórneho rozhodnutia. Zákon pritom neurčuje a ani nemôže určiť konkrétne pravidlá, podľa ktorých by sa malo vychádzať v konkrétnom prípade pri určení rozsahu dokazovania alebo pri hodnotení obsahu dôkazov, prípadne ich vzájomnej súvislosti. Jediným všeobecným pravidlom určujúcim rozsah dokazovania je zásada vyjadrená v ustanovení § 2 ods. 10 Trestného poriadku, podľa ktorej orgány činné v trestnom konaní postupujú tak, aby bol zistený skutkový stav veci, a to v rozsahu nevyhnutnom na rozhodnutie.

V súvislosti s dovolacím dôvodom podľa § 371 ods. 1 písm. g) Trestného poriadku obvinená namietala to, že samosudkyňa odmietla predvolať svedkov, ktorých obvinená navrhla a nedovolila jej ani vypočuť svedkov a poškodeného. Uvedeným konaním bola porušená zásada kontradiktórnosti. Obvinená sa nezúčastnila výsluchu poškodeného a svedkov ani v prípravnom konaní a nebola o týchto úkonoch ani vyzumená. Z uvedeného incidentu navyše existuje CD, ktoré sa nikde nespomína ako dôkaz.

Podľa § 240 ods. 3 Trestného poriadku spolu s rovnopisom obžaloby sa osobám uvedeným v odseku 1 doručí výzva, aby bez meškania písomne oznámili súdu a ostatným stranám návrhy na vykonanie dôkazov. Vo výzve sa zároveň upozornia na to, že vykonanie neskôr navrhnutých dôkazov, ktoré stranám boli známe v čase doručenia výzvy, môže súd odmietnuť. Obvinený sa upozorní aj na to, že ak na hlavnom pojednávaní navrhuje vypočuť svedkov, ktorých výpovede navrhol prokurátor v obžalobe iba prečítať, je povinný to bez meškania písomne oznámiť súdu, inak ich súd na hlavnom pojednávaní bude môcť prečítať aj bez jeho súhlasu; to neplatí, ak nastala nová okolnosť, ktorá nebola obvinenému v čase doručenia výzvy známa.

Podľa § 240 ods. 4 Trestného poriadku v návrhu na vykonanie dôkazov podľa odseku 3 treba uviesť okolnosti, ktoré sa majú nimi objasniť, a ak ide o svedka, treba uviesť skutočnosti, na ktoré má byť vypočutý. Dôkazy musia byť označené tak, aby ich bolo možno na hlavnom pojednávaní vykonať okrem prípadov, keď vykonanie dôkazu zabezpečí ten, kto jeho vykonanie navrhol. Ak sa navrhuje výsluch svedka alebo znalca a navrhovateľ oznámi, že nemôže zabezpečiť jeho prítomnosť na hlavnom pojednávaní a žiada preto súd o jeho predvolanie, treba uviesť údaje o jeho totožnosti a bydlisku, inak súd vykonanie tohto dôkazu spravidla odmietne.

Podľa § 263 ods. 1 Trestného poriadku namiesto výsluchu svedka na hlavnom pojednávaní možno čítať zápisnicu o jeho výpovedi alebo jej podstatnú časť, ak s tým súhlasí prokurátor a obžalovaný a súd nepovažuje osobný výsluch za potrebný.

Podľa § 263 ods. 2 Trestného poriadku súhlas obžalovaného nie je potrebný, ak sa výslovne vyjadril, že sa na hlavnom pojednávaní nezúčastní, alebo výslovne požiadal, aby sa hlavné pojednávanie konalo v jeho neprítomnosti, alebo ak sa na hlavné pojednávanie napriek riadnemu predvolaniu bez ospravedlnenia nedostavil, alebo sa bez vážneho dôvodu vzdialil z pojednávacej siene, alebo ak prokurátor navrhol v obžalobe čítať výpoveď svedka a obžalovaný po doručení výzvy podľa § 240 ods. 3 takého svedka nenavrhol vypočuť osobne. V uvedených prípadoch stačí súhlas prokurátora. O tejto skutočnosti musí byť obžalovaný v predvolaní poučený.

Najvyšší súd konštatuje, že obvinená bola súdom prvého stupňa už pri doručení trestného rozkazu s

výzvou 24. januára 2022 (č. l. 87, 88) a spolu s obžalobou následne aj v predvolaní na hlavné pojednávanie podľa § 240 ods. 3 a ods. 4 Trestného poriadku riadne poučená (č. l. 91) 21. februára 2022 o tom, že ak bez meškania neoznámí súdu, ktorých svedkov žiada vypočuť, pokiaľ prokurátor navrhol ich výpovede čítať, budú ich výpovede čítané. Prokurátorka navrhla v obžalobe čítať výpoveď tak poškodeného (Z. Z.), ako aj dvoch svedkýň (Y. I. a JUDr. W. Š.). Obvinená až na hlavnom pojednávaní 2. marca 2022 uviedla, že nesúhlasí s prečítaním výpovedí poškodeného a svedkov a navrhla svedkov predvolať, pretože im chcela klásť otázky. Samosudkyňa obvinenú poučila, že po doručení trestného rozkazu s výzvou, že pokiaľ na hlavnom pojednávaní navrhuje vypočuť poškodených a svedkov, ktorých výpovede navrhol prokurátor v obžalobe prečítať, je povinná toto bez meškania písomne oznámiť súdu, inak súd bude môcť na hlavnom pojednávaní tieto výpovede prečítať aj bez jej súhlasu, na túto výzvu nereagovala. Následne preto samosudkyňa prečítala zápisnicu o výpovedi poškodeného podľa § 263 ods. 2 Trestného poriadku a dala možnosť obvinenej sa vyjadriť podľa § 271 ods. 1 Trestného poriadku. Hoci bol takýto postup sudkyne plne v súlade so zákonom vzhľadom k následným tvrdeniam obvinenej súd dospel k záveru potreby vykonať konfrontáciu obvinenej s poškodeným. Zo zápisnice z hlavného pojednávania z 30. marca 2022 (č. l. 118 - 121) vyplýva, že súd vykonal medzi obvinenou a poškodeným konfrontáciu tvárou v tvár, kde bolo obvinenej umožnené klásť poškodenému otázky. Teda ani jej právo na vypočutie svedka a poškodeného nebolo porušené, rovnako nedošlo k porušeniu zásady kontradiktórnosti konania.

Návrhy obvinenej na doplnenie dokazovania výsluchom policajtov privolaných na miesto zásahu, ako aj na pribratie ďalšieho znalca z odboru zdravotníctvo boli prvostupňovým súdom odmietnuté podľa § 272 ods. 3 Trestného poriadku na hlavnom pojednávaní konanom 30. marca 2022 (č. l. 123 spisu). Tak ako je zo zápisnice o tomto hlavnom pojednávaní zrejmé, odmietnutie vykonania týchto návrhov bolo odôvodnené. Rovnako tak aj z odôvodnenia rozsudku prvostupňového súdu vyplýva, že prvostupňový súd považoval vykonané dokazovanie za dostatočné na ustálenie skutkového stavu, teda postupom podľa § 272 ods. 3 Trestného poriadku odmietol vykonať dôkaz, ktorý sa týkal okolnosti, ktorú už zistil inými, skôr navrhnutými dôkazmi. Z uvedeného vyplýva, že návrhom obvinenej na doplnenie dokazovania sa prvostupňový súd zaoberal a jeho odmietnutie na hlavnom pojednávaní riadne odôvodnil. Rovnako tak aj z odôvodnenia rozsudku prvostupňového súdu vyplýva, z akého dôvodu prvostupňový súd pristúpil k odmietnutiu vykonania týchto dôkazov (str. 7 prvý odsek rozsudku) „Súd odmietol vykonať dôkazy navrhnuté obžalovanou, a to vypočuť zasahujúcich policajtov, nakoľko títo boli na miesto privolaní až po skutku, teda neboli pri ňom prítomní, a nemôžu vypovedať o tom, čo im poškodený a obžalovaná povedali o skutku po ich príchode na miesto, preto by ich výpovede nijako bližšie nezrejmlili okolnosti skutku. Súd taktiež odmietol pribrat' do konania ďalšieho znalca, nakoľko neboli preukázané žiadne pochybnosti svedčiace o tom, že by znalec podal nepravdivý znalecký posudok. Znalec sa v posudku zaoberal všetkými dostupnými informáciami o zraneniach poškodeného a tieto odborne vyhodnotil. Obžalovaná okrem toho neuviedla, v čom konkrétne mali spočívať nedostatky v znaleckom posudku.“

Čo sa týka neprehratia kamerového záznamu, ktorý mal údaje slúžiť ako dôkaz v prospech obvinenej najvyšší súd v plnom rozsahu odkazuje na odôvodnenie rozhodnutia okresného súdu, ktorý uviedol, že „keďže v priebehu prípravy na hlavné pojednávanie bolo zistené, že pripojené CD s kamerovým záznamom z Lidla neobsahuje žiadny súbor, bola požiadaná prokuratúra, aby zabezpečila kópiu tohto záznamu, čo sa prokuratúre nepodarilo, preto súd ani nemohol prehrať kamerový záznam, keďže sa na pripojenom CD v spise nenachádza žiadny súbor na prehratie. Z toho dôvodu ani nebolo o tomto návrhu obžalovanej osobitne rozhodované, že sa vykonanie tohto dôkazu odmieta.“

K neprítomnosti obvinenej pri výsluchu svedkov a poškodeného v prípravnom konaní najvyšší súd na jednej strane uvádza, že podľa § 213 ods. 1 Trestného poriadku „policajt môže povoliť účasť obvineného na vyšetrovacích úkonoch a umožniť mu klásť vypočúvaným svedkom otázky. Postupuje tak najmä vtedy, ak obvinený nemá obhajcu a úkon spočíva vo výsluchu svedka, pri ktorom je dôvodný predpoklad, že ho nebude možné vykonať v konaní pred súdom, iba ak by zabezpečovanie jeho prítomnosti alebo jeho prítomnosť mohli ohroziť vykonanie tohto úkonu.“ Z doslovného znenia predmetného ustanovenia vyplýva, že ide o právo obvineného, ktorému nezodpovedá kogentná

povinnosť orgánu činného v trestnom konaní tomuto vyhovieť, resp. bez ďalšieho účasti umožniť. Zákon zároveň uvádza situácie, za ktorých by orgán činný v trestnom konaní mal (nie musel) povoliť účasť obvineného na úkonoch vyšetrovania.

Na strane druhej povinnosť policajta upovedomiť obvineného o úkone vyplýva priamo z ustanovenia § 34 ods. 1 Trestného poriadku a § 213 ods. 2 Trestného poriadku podľa ktorého: „Obhajca má právo od vznesenia obvinenia zúčastniť sa úkonov, ktorých výsledok môže byť použitý ako dôkaz v konaní pred súdom, iba ak vykonanie úkonu nemožno odložiť a obhajcu o ňom vyrozumieť. Obvinenému a iným vypočúvaným osobám môže obhajca klásť otázky potom, keď policajt výsluch skončí. Obvinenému a obhajcovi sa musí oznámiť meno svedka, ktorý bude pri vykonávaní úkonu vypočutý, to neplatí, ak ide o svedka podľa § 136 ods. 2.“

K tomuto je však potrebné uviesť, že zo zápisnice o výsluchu obvinenej v prípravnom konaní (č. 1. 8) vyplýva, že obvinená po riadnom zákonnom poučení uviedla, že „bola som poučená o tom, že môžem byť prítomná pri výsluchu svedka - poškodeného, svedkov k čomu vyhlasujem, že nechcem sa zúčastniť a byť prítomná pri výsluchu svedka - poškodeného, svedkov.“ Na č. 1. 10 je uvedený podpis obvinenej pod prehlásením, že poučeniu v tomto rozsahu porozumela a súhlasí s obsahom zápisnice. Preto jej následné domáhanie sa účasti na výsluchoch svedkov v prípravnom konaní je v rozpore s tým, čo uviedla v zápisnici. Policajný orgán preto v prípravnom konaní postupoval podľa zákona a v zhode s prejavenu vôľou obvinenej.

Vo vzťahu k uvedeným konkrétnym skutočnostiam najvyšší súd v súlade so svojou judikatúrou (R 7/2011, R 116/2014) vo všeobecnosti považuje za potrebné zdôrazniť, že ak uplatnenie práva na obhajobu spočíva v navrhovaní dôkazov, zodpovedá mu povinnosť súdu zaoberať sa každým dôkazným návrhom a najneskôr pred meritórnym rozhodnutím buď tomuto návrhu vyhovieť alebo ho odmietnuť (§ 272 ods. 3 Trestného poriadku), resp. rozhodnúť, že sa ďalšie dôkazy vykonávať nebudú (§ 274 ods. 1 Trestného poriadku). Tak ako nie je možné úspešne podať dovolanie z dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku na podklade toho, že sa návrhu na vykonanie dôkazu nevyhovelo, nemožno za porušenie práva na obhajobu v zmysle uvedeného dovolacieho dôvodu považovať ani obsah a rozsah vlastnej úvahy súdov nižšej inštancie o voľbe použitých dôkazných prostriedkov. Ak by záver súdu urobený v zmysle § 2 ods. 12 Trestného poriadku o tom, že určitú skutkovú okolnosť považuje za dokázanú zakladal opodstatnenosť dôvodu dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku, odporovalo by to viazanosti dovolacieho súdu zisteným skutkom v zmysle § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku, ktorá vyjadruje zásadu, že účelom dovolacieho konania je posudzovanie právnych otázok, a nie posudzovanie správnosti a úplnosti zistenia skutkového stavu.

S poukazom na uvedené možno konštatovať, že predmetná dovolacia námietka obvinenej nezakladá dovolací dôvod ani podľa § 371 ods. 1 písm. g) Trestného poriadku.

Podľa § 371 ods. 1 písm. h) Trestného poriadku dovolanie možno podať ak bol uložený trest mimo zákonom ustanovenej trestnej sadzby alebo bol uložený taký druh trestu, ktorý zákon za prejednávaný trestný čin nepripúšťa.

Uložením trestu mimo zákonom ustanovenej trestnej sadzby sa rozumie uloženie „počítateľného“ trestu (trest odňatia slobody, trest domáceho väzenia, trest povinnej práce, peňažný trest, zákaz činnosti, zákaz pobytu, trest zákazu účasti na verejných podujatiach a trest vyhostenia) pod dolnú hranicu zákonom ustanovenej trestnej sadzby, ako aj uloženie takéhoto trestu nad maximálne povolenú výmeru.

V rámci dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. h) Trestného poriadku nemožno namietať neprímeranosť uloženého trestu, ale výlučne iba to, že trest bol uložený mimo zákonom ustanovenej trestnej sadzby alebo bol uložený taký druh trestu, ktorý zákon za prejednávaný trestný čin nepripúšťa. Vzájomný vzťah dovolacích dôvodov podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku a § 371 ods. 1 písm. h) Trestného poriadku je pritom taký, že prvý z nich je všeobecným hmotnoprávnym dôvodom a druhý špeciálnym hmotnoprávnym dôvodom vzťahujúcim sa k výroku o treste. Z logiky tohto vzťahu

potom vyplýva, že samotný výrok o treste okrem prípadov nesprávnej aplikácie ustanovení kogentnej povahy viažucej sa k rozhodovaniu o treste môže byť napadnutý prostredníctvom nie všeobecného, ale len prostredníctvom špeciálneho dovolacieho dôvodu, ktorý sa viaže k takému výroku (pozri stanovisko trestnoprávneho kolégia najvyššieho súdu zverejnené v Zbierke pod č. 5/2011).

Obvinená v rámci vyššie spomenutého dovolacieho dôvodu namietala, že jej bol uložený trest mimo zákonom ustanovenej trestnej sadzby a trest, ktorý zákon za uvedený trestný čin nepripúšťa.

Podľa § 156 ods.1 Trestného zákona (platného v čase rozhodovania súdu prvého stupňa ďalej len Trestný zákon) kto inému úmyselne ublíži na zdraví, potrestá sa odňatím slobody na šesť mesiacov až dva roky.

Podľa § 364 ods. 1 Trestného zákona kto sa dopustí slovne alebo fyzicky, verejne alebo na mieste verejnosti prístupnom hrubej neslušnosti alebo výtržnosti najmä tým, že napadne iného potrestá sa odňatím slobody až na tri roky.

Podľa § 38 ods. 1 Trestného zákona na okolnosť, ktorá je zákonným znakom trestného činu, nemožno prihliadnuť ako na poľahčujúcu okolnosť, priťažujúcu okolnosť, okolnosť, ktorá podmieňuje uloženie trestu pod zákonom ustanovenú dolnú hranicu trestnej sadzby, alebo okolnosť, ktorá podmieňuje použitie vyššej trestnej sadzby. Podľa § 38 ods. 2 Trestného zákona pri určovaní druhu trestu a jeho výmery musí súd prihliadnuť na pomer a mieru závažnosti poľahčujúcich okolností a priťažujúcich okolností. Podľa § 38 ods. 3 Trestného zákona ak prevažuje pomer poľahčujúcich okolností, znižuje sa horná hranica zákonom ustanovenej trestnej sadzby o jednu tretinu. Podľa § 38 ods. 4 Trestného zákona ak prevažuje pomer priťažujúcich okolností, zvyšuje sa dolná hranica zákonom ustanovenej trestnej sadzby o jednu tretinu.

Podľa § 41 ods. 1 Trestného zákona ak súd odsudzuje páchatel'a za dva alebo viac trestných činov, uloží mu úhrnný trest podľa toho zákonného ustanovenia, ktoré sa vzťahuje na trestný čin z nich najprísnejšie trestný. Popri treste prípustnom podľa takého zákonného ustanovenia možno v rámci úhrnného trestu uložiť aj iný druh trestu, ak jeho uloženie by bolo odôvodnené niektorým zo zbiehajúcich sa trestných činov. Ak sú dolné hranice trestných sadzieb trestov odňatia slobody rôzne, je dolnou hranicou úhrnného trestu najvyššia z nich.

Súd prvého stupňa v odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol jasný a obsiahly postup, ktorým sa riadil pri ukladaní trestu. Obvinenej bol uložený za prečin ublíženia na zdraví podľa § 156 ods. 1 Trestného zákona spáchaný v jednočinnom súbehu s prečinom výtržníctva podľa § 364 ods. 1 písm. a) Trestného zákona úhrnný trest odňatia slobody vo výmere sedemnášť mesiacov s podmieneným odkladom a skúšobnou dobou vo výmere osemnášť mesiacov. Pri ukladaní druhu trestu a jeho výmery okresný súd zistil jednu priťažujúcu okolnosť podľa § 37 písm. h) Trestného zákona, nakoľko obvinená spáchala viac trestných činov a podľa § 38 ods. 4 Trestného zákona zvýšil dolnú hranicu zákonom ustanovenej trestnej sadzby o jednu tretinu, nakoľko prevládala pomer priťažujúcich okolností. Podľa § 41 ods. 1 Trestného zákona súd prvého stupňa uložil obvinenej úhrnný trest podľa § 364 ods. 1 Trestného zákona, ktorý sa vzťahuje na trestný čin z nich najprísnejšie trestný. Okresný súd sa pri určovaní výmery trestu pohyboval v trestnej sadzbe v rozmedzí 6 mesiacov až 3 roky, pričom po zvýšení spodnej hranice trestnej sadzby o jednu tretinu (podľa § 38 ods. 4 Trestného zákona) vychádzal z upravenej trestnej sadzby v rozmedzí 16 mesiacov až 3 roky.

Najvyšší súd konštatuje, že obvinenej uložený trest odňatia slobody je vzhľadom na vyššie uvedené okolnosti zákonný. V posudzovanej veci ide o taký druh trestu, ktorého uloženie zákon za trestný čin, z ktorého bola obvinená uznaná za vinnú pripúšťa, a rovnako tak výmera tohto trestu je v rámci zákonnej trestnej sadzby. Je nutné zdôrazniť, že výška trestu, ktorá bola obvinenej uložená je na spodnej hranici podľa zákona upravenej trestnej sadzby. Takýto trest je zároveň aj primeraný a potrebný na prevýchovu obvinenej a ochranu spoločnosti.

Podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku rozhodnutie je založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia; správnosť a úplnosť zisteného skutku však dovolací súd nemôže skúmať a meniť.

Dovolací dôvod uvedený v § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku je daný v prípadoch, keď rozhodnutie súdov spočíva na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia. Touto formuláciou zákon vyjadruje, že dovolanie je určené na nápravu právnych chýb rozhodnutia vo veci samej, pokiaľ tieto chyby spočívajú v právnom posúdení skutku alebo iných skutočností podľa noriem hmotného práva. Poukazovanie na nesprávne skutkové zistenia, na ktorých je rozhodnutie založené, alebo nesúhlas s hodnotením dôkazov súdmi tento dovolací dôvod nenapĺňa (porovnaj uznesenie najvyššieho súdu z 24. júla 2007, sp. zn. 2 Tdo 21/2007, uverejnené v Zbierke pod č. 57/2007-II).

Dôvod dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku slúži výlučne na nápravu hmotnoprávnych chýb. Dikciou za bodkočiarkou vylučuje námietky skutkové, to znamená nie je prípustné právne účinne namietat', že skutok tak ako bol zistený súdmi prvého a druhého stupňa bol zistený nesprávne a neúplne, ani hodnotenie vykonaných dôkazov, pretože určitý skutkový stav je vždy výsledkom tohto hodnotiaceho procesu (porovnaj uznesenie najvyššieho súdu z 18. decembra 2012, sp. zn. 2 Tdo 73/2012, uverejnené v Zbierke pod č. 47/2014).

Obvinená v podanom dovolaní tiež namietala, že nie je možné, aby poškodený po facke od nej utrpel zranenia, ktoré sa uvádzajú v lekárskej správe, a to najmä podvrtnutie chrčtice a trhliny v oblasti pier a napádala ďalšie skutkové zistenia okresného súdu, v čom videla porušenie § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku.

K obvinenou namietaným argumentom však najvyšší súd uvádza, že nakoľko sa vzťahujú k posudzovaniu skutkového stavu veci, ide o tzv. námietky skutkové, t. j. námietky týkajúce sa preskúmania správnosti a úplnosti zisteného skutku, ktoré však dovolací súd s poukazom na § 371 ods. 1 písm. i) časť vety za bodkočiarkou Trestného poriadku v rámci dovolania podaného obvinenou nemôže skúmať ani meniť. Skutkovými námietkami by sa dovolací súd mohol zaoberať len v rámci dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 3 Trestného poriadku, ktorý môže v podanom dovolaní uplatniť iba minister spravodlivosti. Prieskum skutkového stavu, resp. skutkové námietky v rámci dovolania podaného obvineným tak nepatria medzi dovolacie dôvody uvedené v § 371 ods. 1 Trestného poriadku, ale sú vyhradené len v rámci dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 3 Trestného poriadku, ktorý môže uplatniť iba minister spravodlivosti.

Konajúce súdy považovali právnu kvalifikáciu konania obvinenej ako prečinu ublíženia na zdraví podľa § 156 ods. 1 Trestného zákona spáchaného v jednočinnom súbehu s prečinom výtržníctva podľa § 364 ods. 1 písm. a) Trestného zákona za plne zodpovedajúcu konaniu popísanému v skutkovej vete rozsudku. Ich závery ohľadom naplnenia všetkých zákonných znakov takejto právnej kvalifikácie obvinenou považoval aj najvyšší súd za správne. Obvinená pritom v podanom dovolaní neuviedla (okrem skutkových námietok), v čom by právna kvalifikácia skutkov bola nesprávna.

Najvyšší súd k tomuto odkazuje na odôvodnenie rozsudku súdu prvého stupňa, v ktorom je uvedené, že „skutočnosť, že obvinená fyzicky napadlo poškodeného tromi až štyrmi údermi päťou do ľavej časti tváre, mal súd preukázanú z výpovede poškodeného, ktorý toto fyzické napadnutie obžalovanej popísal, a na svojom vyjadrení zotrval aj pri vykonanej konfrontácii, pričom takto opísanému konaniu obžalovanej zodpovedajú aj zranenia, ktoré mal na tele poškodený. Obvinená popierala fyzické napadnutie poškodeného, ale z preukázaných zranení poškodeného podľa lekárskeho posudku, prihliadnuc aj na výpoveď svedkyne I., že bezprostredne po incidente obžalovanej s poškodeným, hoci priamo napadnutie nevidela, videla poškodenému na pere trocha krvi, zodpovedá tomu, že zranenia poškodeného v ľavej časti tváre vznikli priamo pri incidente s obžalovanou, keďže bezprostredne po ňom mal poškodený toto zranenie ešte krvácajúce... Čo sa týka podvrtnutia krčnej chrčtice, mal súd preukázané znaleckým posudkom aj výpoveďou znalca, že toto zranenie poškodeného

vzniklo priamo pri incidente s obžalovanou, a to buď nepriamym mechanizmom po údere do oblasti tváre, čím došlo k nekoordinovanému pohybu hlavy, pričom došlo k nefyziologickému pohybu krčnej chrbtice, na čo postačovala sila slabej intenzity, teda rovnaká, akou boli vedené údery pästou obžalovanou, alebo nefyziologickým pohybom pri samotnom incidente, kde sa obžalovaná podľa vyjadrenia poškodeného metala, keď ju po napadnutí držal za ruky, kde taktiež mohlo prísť k takémuto druhu pohybu, pri ktorom došlo k podvrtnutiu krčnej chrbtice poškodeného. K vyjadreniu obžalovanej, že má vedomosť, že poškodený mal pred skutkom problému s chrbticou treba uviesť, že poškodený už pri vyšetrení na chirurgickej ambulancii bezprostredne po skutku lekárovi uviedol, že je po operácii platničiek, teda uvedenú skutočnosť nijako neskrýval ani nezatajoval. Súčasne táto okolnosť sama o sebe nevylučuje, že mu po úderoch obžalovanou, či pri samotnom incidente s ňou nemohlo byť spôsobené podvrtnutie krčnej chrbtice, pričom aj znalec dal toto zranenie krčnej chrbtice jednoznačne do súvisu buď s úderom pästou alebo samotným incidentom... Zranenia spôsobené obžalovanou obmedzili poškodeného v bežnom spôsobe života jednak bolesťou a jednak fixáciou krčnej chrbtice, kedy bol poškodený obmedzený vo fyzickej záťaži, v manuálnej práci a činnosti, v pohybe krčnej chrbtice a čiastočne v prijíme a mechanickom spracovaní potravy v dutine ústnej, a to po dobu troch týždňov, kedy prebiehalo aj liečenie. Samotná okolnosť, že poškodený nebol práceneschopný, nie je rozhodujúca. Poškodený aj keď chodil do práce nosil na krku golier, čo potvrdila aj svedkyňa I.. Z takto vykonaného dokazovania mal súd preukázané, že obžalovaná poškodenému úmyselne ublížila na zdraví, a že ho fyzicky napadla na mieste verejnosti prístupnom, keďže ho vo vestibule predajne Lidl slabou intenzitou udrela tri až štyri krát pästou do ľavej časti tváre, čím mu spôsobila podvrtnutie krčnej chrbtice a tri tržné zmliaždené ranky sliznice dutiny ústnej, ktoré si vyžiadali dobu liečenia tri týždne, počas ktorých bol poškodený obmedzený na obvyklom spôsobe života v oblasti jeho fyzických aktivít bolesťami a fixáciou krčnej chrbtice. Obžalovaná tak svojím konaním naplnila znaky skutkovej podstaty prečinu ublíženia na zdraví podľa § 156 odsek 1 Trestného zákona a súčasne aj prečinu výtržníctva podľa § 364 odsek 1 písmeno a) Trestného zákona. Z hľadiska subjektívnej stránky posúdil súd konanie obžalovanej vo vzťahu k obojmu prečinom ako konanie v priamom úmysle, keďže obžalovaná na mieste verejnosti prístupnom fyzicky napadla poškodeného, ktorému ublížila na zdraví, teda chcela svojím konaním porušiť záujem chránený Trestným zákonom.“ Námietky obvinenej sú teda aj v tomto smere nedôvodné.

Viazanosť dovolacieho súdu dôvodmi dovolania, ktoré sú v ňom uvedené v zmysle § 385 ods. 1 Trestného poriadku sa totiž týka vymedzenia chýb napadnutého rozhodnutia a konania, ktoré mu predchádzalo (§ 374 ods. 1 Trestného poriadku) a nie právnych dôvodov dovolania uvedených v ňom v súlade s § 374 ods. 2 Trestného poriadku z hľadiska ich hodnotenia podľa § 371 Trestného poriadku (porovnaj uznesenie najvyššieho súdu zo 16. augusta 2011, sp. zn. 2 Tdo 30/2011, uverejnené v Zbierke pod č. 120/2012).

Vychádzajúc z uvedeného je zrejmé, že ani dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku v predmetnej veci naplnený nebol.

Vzhľadom na uvedené skutočnosti Najvyšší súd Slovenskej republiky dospel k záveru, že v predmetnej veci nie sú splnené dôvody dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. c), písm. d) písm. g), písm. h), písm. i) Trestného poriadku, a z tohto dôvodu dovolanie obvinenej O. S. na neverejnom zasadnutí podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku odmietol.

Rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu opravný prostriedok nie je prípustný.